

Özel Eğitim Öğretmeni Adaylarının “Çocuk” Kavramına İlişkin Metaforları

Burcu Yapar Öz

(Arş. Gör., 0000-0002-0307-9004, burcu.yapar@erbakan.edu.tr)

Emine Beste Aksoy

(Arş. Gör., 0000-0002-9952-591X, bste_aksy@hotmail.com)

Öz

Giriş: Bu araştırmada, özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin algılarının metaforlar yoluyla nasıl şekillendiği incelenmiştir. Bu sayede adayların pedagojik yaklaşımlarını ve çocuk algılarını anlamaya katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, nitel desenlerden fenomenoloji yaklaşımıyla yürütölmüş; bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 121 öğretmen adayından veri toplanmıştır. Metafor cümleleri eksik ya da tutarsız olan 28 katılımcının verileri analiz dışında bırakılmış; toplam 93 geçerli metafor içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcılar toplamda 38 farklı metafor üretmiş ve bu metaforlar ortak temalara göre on kavramsal kategoriye ayrılmıştır. En sık kullanılan metafor “çiçek” olurken; çocuk, ilgi ve bakım gerektiren, çevresel etkilere açık, umut vadeden ve değerli bir varlık olarak algılanmıştır.

Tartışma: Elde edilen metaforlar, öğretmen adaylarının çocuklara yönelik algılarının olumlu, çok yönlü ve gelişime açık olduğunu göstermiştir. Araştırma bulguları önceki çalışmalarla örtüşmekte; benzer metaforlar ve tematik yapılar gözlemlenmektedir.

Sonuç: Bu alışma, özel eğitim öğretmeni adaylarının çocuk kavramına dair algılarını metaforlar aracılığıyla anlamaya yönelik özgün katkılar sunmaktadır. Elde edilen bulgular, öğretmen eğitimi programlarında çocuk algısının geliştirilmesine yönelik uygulamalara ışık tutabilir.

Anahtar sözcükler: çocuk, metafor, özel eğitim, öğretmen adayı, algı.

Special Education Teacher Candidates' Metaphors Related to the Concept of “Child”

Abstract

Introduction: This study aimed to examine the perceptions of pre-service special education teachers regarding the concept of "child" through the use of metaphors. The goal was to contribute to understanding their pedagogical perspectives and conceptualizations of children.

Methods: A qualitative research design, specifically phenomenology, was employed. The participants were 121 pre-service special education teachers studying at a state university during the 2022–2023 academic year. After excluding incomplete or invalid responses, data from 93 valid metaphor statements were analyzed using content analysis method.

Results: Participants generated a total of 38 different metaphors, which were grouped into ten conceptual categories. The most frequently used metaphor was "flower," and children were generally perceived as beings who require care and guidance, are influenced by their surroundings, offer hope, and are inherently valuable.

Discussion: The metaphors revealed that pre-service teachers hold positive, multidimensional, and growth-oriented perceptions of children. The findings are consistent with previous studies, showing overlap in both metaphor content and thematic structures.

Conclusion: This study provides original insights into how pre-service special education teachers conceptualize children through metaphors. The results may inform future practices in teacher education programs aimed at enhancing child-related perceptions.

Keywords: child, metaphor, special education, pre-service teacher, perception.

Giriş

İnsanlar düşünce ve duygularını daha etkili, anlamlı ve anlaşılır bir biçimde ifade edebilmek amacıyla günlük yaşamlarında sıklıkla metaforlardan yararlanmaktadır (Saban, 2004). Bu durum bireylerin soyut ve karmaşık kavramları zihinsel olarak yapılandırma ihtiyacıyla yakından ilişkilidir. Alan yazın incelendiğinde metafor kavramına ilişkin çeşitli tanımların yapıldığı görülmektedir. Örneğin, Morgan’a (1998) göre metaforlar yalnızca bir anlatım aracı değil; aynı zamanda bireylerin dünyayı algılama ve anlamlandırma biçimlerini yansıtan özgün bir düşünme tarzıdır. Bu bağlamda metaforlar, bireyin zihinsel yapısında bir olgudan başka bir olguya yönelerek kavrayış biçimini dönüştürmesine olanak sağlayan güçlü bilişsel araçlardır. Benzer şekilde Arslan ve Bayrakçı (2006) metaforları yalnızca bir ifade biçimi olarak değil; bireyin dünyayı anlama ve yapılandırma sürecinde kullandığı zihinsel bir haritalama ve modelleme mekanizması olarak tanımlamaktadır. Soyut ve karmaşık düşünceler, metaforlar aracılığıyla somutlaştırılmakta, sadeleştirmekte ve paylaşılabılır hâle gelmektedir. Bu çerçevede metaforların, eğitim alanında önemli bir işlev üstlendiği söylenebilir.

Metaforlar; öğretmenlerin, öğrencilerin, yöneticilerin ve diğer eğitim paydaşlarının sahip oldukları düşünce yapıları, inanç sistemleri ve değer yargılarını anlamaya yönelik etkili bir araç olarak kullanılmaktadır. Özellikle öğretmenlerin mesleki rollerine, kimliklerine ve kendilik algılarına dair bakış açılarını kavramada metaforlar önemli ipuçları sunmaktadır (Ornstein, 1999; Tannehill & MacPhail, 2014). Bu nedenle, metaforlar öğretmen adaylarının eğitim anlayışlarını, mesleki tutumlarını ve pedagojik yaklaşımlarını analiz etmede işlevsel bir araç olarak değerlendirilmektedir (Pollard & Tann, 1997). Öğretmen yetiştirme programlarının temel hedeflerinden biri, öğretmen adaylarının sahip oldukları mevcut inançları fark etmelerine ve bu inançlar üzerinde düşüncelerine olanak sağlamaktır (Tannehill & MacPhail, 2014). Bu farkındalık süreci öğretmen adaylarının öz değerlendirme yapmalarını teşvik ederek öğretim uygulamalarında olumlu değişimlerin gerçekleşmesine katkı sağlayabilir (Calderhead, 1996; O’Sullivan, 2005; Tsangaridou, 2002). Dolayısıyla öğretmen adaylarının yalnızca bilgi ve beceri kazanmaları değil aynı zamanda öğretmenlik mesleğine, uzmanlık alanlarına ve çalışacakları öğrenci gruplarına yönelik algılarını da geliştirmelerinin büyük önem taşıdığı söylenebilir.

Son yıllarda özellikle eğitim bilimleri alanında metafor çalışmalarına duyulan ilginin belirgin şekilde arttığı görülmektedir (Arslan-Cansever & Aslan, 2016). Alan yazında öğretmen ve öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilen metafor çalışmalarına bakıldığında; okul (Doğan, 2014; Kara & Bozbayındır, 2019; Nalçacı & Bektaş, 2012; Örü, 2014; Özdemir & Orhan, 2019; Saban, 2008; Saban, 2011), okul yönetimi (Çobanoğlu & Gökalep, 2015), üstün yetenekli çocuklar (Bulut, 2018; Duran & Dağlıoğlu, 2017), çocuk istismarı (Bayrak, 2019), kaynaştırma eğitimi (Buldu & Çalışkan, 2021; Bulut, 2020), demokrasi (Gömleksiz & Kan, 2012), öğretmen (Cerit, 2008; Koç, 2014; Özdemir & Erol, 2015; Saban, 2004; Saban vd., 2006), öğrenci (Saban, 2009), matematik (Aksoy, 2020; Çelik, 2021), öğretmenlik mesleği (Ocak & Gündüz, 2006), mesleki çalışma uygulamaları (Doğan, 2022), bilim insanı (Bartan, 2019), erken müdahale (Akman vd., 2018), özel eğitim (Altındağ-Kumaş & Süer, 2020; Bulut, 2018; Efiltili vd., 2021; Pesen & Pesen, 2020; Uçuş, 2016) ve kaynaştırma öğrencisi (Talas, 2017) gibi pek çok farklı kavrama yönelik metafor analizi çalışması bulunmaktadır. Bu çalışmanın odaklandığı “çocuk” kavramına ilişkin metaforların ele alındığı çalışmalar incelendiğinde, sadece öğretmen ve öğretmen adaylarının (Akgün, 2016; Ergin vd., 2013; Kuyucu vd., 2013; Özdemir vd., 2019) değil farklı meslek gruplarından bireylerin de çocuk kavramına ilişkin metaforlarının araştırıldığı anlaşılmaktadır. Örneğin, çocuk gelişimi öğrencileri (Gülen & Dönmez, 2020; Güngör & Ogelman, 2022) ve rekreasyon bölümü öğrencileri (Silik vd., 2021) ile yapılan çalışmalarda çocuk kavramına dair çeşitli metaforik algılara ulaşılmıştır. Bununla birlikte yapılan alan yazın taramasında özel eğitim öğretmenleri ve öğretmen adaylarının çocuk kavramına ilişkin metaforik algılarını inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Buradan hareketle bu çalışma ile özel eğitim öğretmeni adaylarının çocuk kavramına ilişkin metaforik algılarını inceleyerek, özel eğitim alanındaki pedagojik tutum ve çocuk algısının anlaşılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Uzun vadede bu tür çalışmaların, öğretmen yetiştirme programlarının içerik ve uygulama boyutlarının yeniden yapılandırılmasına katkı sağlayacak veriler sunabileceği düşünülmektedir. Bu durum özel eğitim bağlamında öğretmen adaylarının çocuk algısını metaforlar aracılığıyla inceleyen araştırmalara olan gereksinimi gözler önüne sermektedir.

Bu bağlamda araştırmanın amacı özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmaktır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

- a) Öğretmen adaylarının çocuk kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?

b) Bu metaforlar, ortak özellikleri bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Bu desenin kullanılma amacı günlük yaşamda farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir biçimde anlamadığımız olgulara odaklanmak için uygun bir zemin oluşturmaktır. Bu olgular; olay, deneyim, algı, kavram ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde ortaya çıkabilir (Büyüköztürk vd., 2011; Yıldırım & Şimşek, 2011). Fenomenoloji çalışmalarının temel amacı, bir olguya ilişkin kişisel deneyimleri daha genel bir düzeye taşımaktır (Creswell, 2007). Bu çalışmada da özel eğitim öğretmeni adaylarının çocuk kavramına ilişkin algılarını ortaya koymak amacıyla olgubilim deseni kullanılarak algıları metaforlar aracılığıyla belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de bir devlet üniversitesinde 2022-2023 eğitim öğretim döneminde özel eğitim öğretmenliği bölümü okuyan 121 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan 28 öğretmen adayının cevabı, tam bir metafor cümlesi oluşturmamalarından, bazı yanıtların eksik bırakılmasından, bazı katılımcıların ise ilgisiz ya da rastgele ifadelerle yanıt vermelerinden dolayı çalışmaya dahil edilmemiştir. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla yalnızca metafor ve gerekçesi arasında açık bir ilişki bulunan 93 öğretmen adayının metaforu değerlendirilmiştir. Katılımcılara ait demografik bilgilere Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Demografik Bilgiler

Cinsiyet	f	%	Sınıf	f	%
Kadın	50	54.0	1.	20	21
Erkek	43	46.0	2.	35	38
			3.	25	27
			4.	13	14
Total				93	100.00

Tablo 1. incelendiğinde katılımcıların cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılımı sunulmaktadır. Toplam 93 katılımcının %54’ünü kadınlar (n=50), %46’sını erkekler (n=43) oluşturmaktadır. Katılımcıların sınıf düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde, en fazla katılımcının 2. sınıftan (%38, n=35) olduğu görülmekte, bunu sırasıyla 3. sınıf (%27, n=25), 1. sınıf (%21, n=20) ve 4. sınıf (%14, n=13) takip etmektedir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada özel eğitim öğretmeni adaylarının çocuğa ilişkin metaforları çevrimiçi form aracılığıyla toplanmıştır. Formda metaforun ne olduğu kısaca açıklanmış ve bir örnek metafor cümlesine yer verilmiştir. Ardından öğretmen adaylarının kendi metaforlarını oluşturmaları ve gerekçelerini yazmaları istenmiştir. Bu kapsamda “Çocuk..... gibidir, çünkü;” cümlesini doldurmaları beklenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada özel eğitim öğretmeni adaylarından elde edilen verileri analiz etmek amacıyla içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi çeşitli açılardan benzerlik gösteren verilerin belirli bir kavram ve temalar altında toplanmasına ve bu verilerin düzenlenerek okuyucuya kolayca anlayabileceği şekilde yorumlanmasına imkân tanımaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011).

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik, araştırma sürecinin açık, sistematik ve ayrıntılı bir şekilde sunulmasıyla elde edilen bulguların doğruluğunu sağlamada önemli bir yere sahiptir (Yıldırım & Şimşek, 2011). Bu bağlamda araştırmanın analiz süreci belirli aşamalara göre yapılandırılmıştır. İlk olarak katılımcılar tarafından oluşturulan tüm metaforlar (n=121) alfabetik sıraya göre listelenmiştir. Daha sonra boş bırakılan yanıtlar ve gerekçe ifadesi yer almayan metaforlar (n=28) ayıklanmış ve analiz dışında bırakılmıştır. Bu ön eleme işleminin

ardından araştırmacılar geçerli metafor imgelerini belirlemiş ve yalnızca bu geçerli veriler üzerinden analiz gerçekleştirilmiştir. Geçerli metafor imgeleri (n=93) elde edildikten sonra bu metaforlar iki araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız olarak kavramsal kategorilere ayrılmıştır. Kodlamalar arasında görüş birliği sağlanamayan durumlarda, nitel araştırma konusunda deneyimli ve özel eğitim alanında doktora derecesine sahip bir akademisyenin uzman görüşüne başvurulmuş, ilgili alanlarda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Uzman tarafından yapılan kategorik eşleştirmeler, araştırmacıların oluşturduğu kategorilerle karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmalar sonucunda, kodlamalardaki görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları belirlenmiştir. Kodlama sürecinin güvenilirliğini belirlemek amacıyla Miles ve Huberman’ın (1994) önerdiği Güvenirlilik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) bağıntısı kullanılmıştır. Buna göre araştırmanın güvenilirliği 0,95 olarak hesaplanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, özel eğitim öğretmeni adayları tarafından geliştirilen metaforlar ile bu metaforların ait oldukları kavramsal kategorilere ve frekans dağılımlarına yer verilecektir.

Tablo 2. Özel Eğitim Öğretmeni Adayları Tarafından Geliştirilen Metaforlar

	<i>Metafor</i>	<i>f</i>	<i>%</i>		<i>Metafor</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
1.	Çiçek	16	17.2	20.	Ağaç	2	2.15
2.	Su	9	9.68	21.	Umut ışığı	1	1.08
3.	Ayna	6	6.45	22.	Melek	1	1.08
4.	Işık	4	4.3	23.	Sabah	1	1.08
5.	Fidan	3	3.23	24.	Nefes	1	1.08
6.	Kitap	3	3.23	25.	Altın	1	1.08
7.	Güneş	3	3.23	26.	Kuş	1	1.08
8.	Tarla	3	3.23	27.	Kiraz ağacı	1	1.08
9.	Toprak	3	3.23	28.	Anahtar	1	1.08
10.	Tohum	3	3.23	29.	Hazine sandığı	1	1.08
11.	Cennet	3	3.23	30.	Göz	1	1.08
12.	Yıldız	3	3.23	31.	Gökyüzü	1	1.08
13.	Tuz	2	2.15	32.	Gelecek	1	1.08
14.	Gökkuşağı	2	2.15	33.	Filiz	1	1.08
15.	Boş sayfa	2	2.15	34.	Elmas	1	1.08
16.	Hammadde	2	2.15	35.	Doğa	1	1.08
17.	Resim	2	2.15	36.	Bahçe	1	1.08
18.	Kar	2	2.15	37.	Ay	1	1.08
19.	Neşe Kaynağı	2	2.15	38.	İlaç	1	1.08
						38	100.00

Tablo 2’de özel eğitim öğretmeni adayları tarafından oluşturulan geçerli 38 metafora ve bu metaforların yer aldığı kategorilere yer verilmiştir. Tablo 2’de sunulan veriler incelendiğinde, özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin toplam 38 farklı metafor geliştirdikleri görülmektedir. Bu metaforlar arasında bazıları katılımcılar tarafından daha sık kullanılırken, bazıları ise yalnızca birer katılımcı tarafından ifade edilmiştir. Bu durum, ortak kavramsal eğilimlerin yanı sıra bireysel yorumların da varlığını göstermektedir. En sık kullanılan metafor, “Çiçek” olup, 16 katılımcı tarafından dile getirilmiştir (%17,2). Bu metafor, çocukların hassas, özenle yetiştirilmesi gereken varlıklar olarak algılandığını göstermektedir. İkinci en sık kullanılan metafor, “Su” metaforudur (f=9; %9,68). Benzer şekilde, “Ayna” metaforu 6 katılımcı tarafından (%6,45) kullanılmıştır. Bunları takiben “Cennet”, “Tohum”, “Güneş”, “Yıldız”, “Kitap”, “Fidan”, “Tarla”, “Toprak” gibi doğayla ilişkili metaforlar üçer kez kullanılmıştır (%3,23). Ayrıca “Resim”, “Boş sayfa”, “Kar”, “Tuz”, “Hammadde”, “Ağaç”, “Neşe”, “Gökkuşağı” gibi metaforlar da ikiye kez kullanılmıştır (%2,15). Geriye kalan 18 metafor ise yalnızca birer kez kullanılmıştır (f=1; %1,08).

Tablo 3. Özel Eğitim Öğretmeni Adayları Tarafından Geliştirilen Metafor Kategorileri

Kategoriler	Metaforlar	f	%
İlgi, bakım ve yönlendirmeye şekillenen ve gelişen çocuk	Çiçek (16), Ağaç (2), Fidan (3) Tohum (3) Filiz (1), Hammadde (2), Toprak (3), Bahçe (1), Tarla (3) Elmas (1), Resim (1), Boş sayfa (1)	37	39.78
Çevresinden etkilenen, ortama göre şekillenen çocuk	Ayna (6), Su (9), Boş sayfa (1), Resim (1)	17	18.28
Geleceği aydınlatan ve yol gösteren çocuk	Işık (4), Yıldız (3), Ay (1), Güneş (3), Anahtar (1), Gelecek (1)	13	13.98
Hayatı anlamlandıran ve renklendiren çocuk	Neşe Kaynağı (2), Gökkuşağı (2), Doğa (1), Tuz (2), Göz (1)	8	8.60
İçsel Zenginlik ve Potansiyel Taşıyan, Keşfedilmeyi Bekleyen Çocuk	Cennet (3), Kitap (3), Hazine sandığı (1), Kuş (1)	8	8.60
Masumiyet ve saflık simgesi olan çocuk	Kar (2), Melek (1)	3	3.23
Yeniden Başlama ve Tazelenme Kaynağı Olarak Çocuk	Umut ışığı (1), Kiraz ağacı (1), Sabah (1)	3	3.23
Sonsuzluk ve Hayata Bağlılık Kaynağı Olan Çocuk	Gökyüzü (1), Nefes (1)	2	2.15
İyileştirici ve Rahatlatıcı Güç Olarak Çocuk	İlaç (1)	1	1.08
Değerli Bir Hazine Olarak Çocuk	Altın (1)	1	1.08
Total		93	100.0

Tablo 3’te, özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar kategorilere ayrılarak sunulmuştur. Bu kategoriler arasında en yüksek frekansa sahip olan, toplam metaforların %39,78’ini oluşturan “İlgi, bakım ve yönlendirmeye şekillenen ve gelişen çocuk” (n=37) kategorisidir. Bu kategoriyi %18,28 oranıyla “Çevresinden etkilenen, ortama göre şekillenen çocuk” (n=17) izlemektedir. Üçüncü sırada ise %13,98 oranıyla “Geleceği aydınlatan ve yol gösteren çocuk” (n=13) kategorisi yer almaktadır. Bunun ardından %8,60 oranıyla “Hayatı anlamlandıran ve renklendiren çocuk” (n=8) ve yine %8,60 oranıyla “İçsel zenginlik ve potansiyel taşıyan, keşfedilmeyi bekleyen çocuk” (n=8) kategorileri gelmektedir. Daha düşük sıklıklarda yer alan kategoriler ise şu şekildedir: “Masumiyet ve saflık simgesi olan çocuk” %3,23 (n=3), “Yeniden başlama ve tazelenme kaynağı olarak çocuk” %3,23 (n=3), “Sonsuzluk ve hayata bağlılık kaynağı olan çocuk” %2,15 (n=2), “Değerli bir hazine olarak çocuk” %1,08 (n=1) ve “İyileştirici ve rahatlatıcı güç olarak çocuk” %1,08 (n=1).

Kategori 1. İlgi, Bakım ve Yönlendirmeye Şekillenen ve Gelişen Çocuk

Bu kategori, çocukların ilgi, sevgi, bakım ve doğru yönlendirme ile gelişebilen, büyüyeabilen ve potansiyelini ortaya koyabilen bireyler olarak algılandığını göstermektedir. Çiçek, fidan, tohum, ağaç gibi metaforlar; çocukların narin, hassas ve dışsal destekle şekillenen bir yapıda görüldüğünü ifade etmektedir.

- “Çocuk çiçek gibidir çünkü suladıkça açar.” (çiçek- K1)
- “Çiçek/ iyi bakarsanız rengiyle kokusuyla dünyayı güzelleştirir. Bakmazsanız solar ve o güzelliği hepimiz yitirmiş oluruz.” (çiçek- K4)

Kategori 2. Çevresinden Etkilenen, Ortamına Göre Şekillenen Çocuk

Bu kategoride yer alan metaforlar, çocuğun doğrudan çevresiyle etkileşim hâlinde olduğu ve bulunduğu sosyal, fiziksel ya da kültürel ortamlara göre şekillendiği düşüncesini yansıtmaktadır. Su, ayna ve resim gibi metaforlar, çocuğun dış dünyadan aldığı uyarıcıları içselleştirerek davranış ve kişilik özellikleri geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

- “Çocuk su gibidir; çünkü girdiği kabın şeklini alır.” (su- K25)
- “Çocuk ayna gibidir çünkü ne görürse onu yansıtır.” (ayna- K42)

Kategori 3. Geleceği Aydınlatan ve Yol Gösteren Çocuk

Bu başlık altında yer alan metaforlar, çocuğun sadece bugünün değil, aynı zamanda geleceğin de taşıyıcısı ve şekillendiricisi olduğuna dair bir algının varlığını göstermektedir. Işık, yıldız, güneş ve anahtar gibi metaforlar aracılığıyla çocukların umut, yön göstericilik ve dönüşüm potansiyeli taşıdığı ifade edilmektedir.

- “Çocuk ışık gibidir çünkü karanlıkları aydınlatır.” (ışık-K85)
- “Çocuk yıldız gibidir çünkü gecenin karanlığında bile parlayarak umut verir.” (yıldız-K59)

Kategori 4. Hayatı Anlamlandıran ve Renklendiren Çocuk

Bu kategori, çocukların yaşamın anlamını zenginleştiren, varlığıyla çevresine neşe, renk ve canlılık katan bireyler olarak algılandığını göstermektedir. Gökkuşağı, neşe, doğa ve göz gibi metaforlar, çocuğun yaşamın içindeki estetik ve duygusal derinliği temsil ettiğini ortaya koymaktadır.

- “Neşe kaynağıdır. Çünkü evdeki gerginliği huzursuzluğu bir anda söküp atabilir.” (neşe kaynağı-K6)
- “Çocuk, tuz gibidir; çünkü evde tuz olmazsa yemeğin tadı olmaz yediğinden hiçbir şey anlamazsın.” (tuz- K10)

Kategori 5. Masumiyet ve Saflık Simgesi Olan Çocuk

Bu başlık altında toplanan metaforlar, çocukların doğuştan gelen masumiyet, saflık ve temizlik gibi özelliklerle tanımlandığını göstermektedir. Kar ve melek gibi metaforlar, çocuğun kötülükten uzak, doğal bir iyilik taşıdığı ve içsel olarak zararsız bir varlık olarak görüldüğünü ifade etmektedir.

- “Çocuk kar gibidir, masum ve temiz, mutluluk getirir.” (kar- K22)

- “Çocuk melek gibidir; çünkü hiçbir zaman kötülük düşünemez.” (*melek- K35*)

Kategori 6. İçsel Zenginlik ve Potansiyel Taşıyan, Keşfedilmeyi Bekleyen Çocuk

Bu kategori, çocuğun içerisinde barındırdığı potansiyel, yetenek ve değerlerin keşfedilmeyi beklediği bir yapı taşıdığına işaret etmektedir. Kitap, hazine sandığı, kuş ve cennet gibi metaforlarla çocukların derinlikli, özgün ve zengin bir iç dünyaya sahip olduğu vurgulanmaktadır.

- “Çocuk kitap gibidir; çünkü her sayfasında yeni bir şeyler öğreniriz, önemli olan o kitabı açıp bakmakta.” (*kitap -K9*)
- “Çocuk cennet gibidir; çünkü içinde gizemli, zengin güzellikleri bulunduruyor.” (*cennet -K20*)

Kategori 7. Yeniden Başlama ve Tazelenme Kaynağı Olarak Çocuk

Bu başlık altındaki metaforlar, çocuğun umudu, yeniliği ve yeniden başlangıcı temsil ettiğini göstermektedir. Umut ışığı, sabah ve kiraz ağacı gibi ifadelerle çocukların hayata yeni bir soluk getirdiği, bireylerin yeniden yapılanmasına katkı sunduğu düşünülmektedir.

- “Sabah, her gün yeniden başlarsın.” (*sabah- K88*)

Kategori 8. Sonsuzluk ve Hayata Bağlılık Kaynağı Olan Çocuk

Bu kategori, çocukların yaşamın sürekliliğini ve insanın hayata olan bağıını temsil ettiğini göstermektedir. Gökyüzü ve nefes gibi metaforlar aracılığıyla çocuk, varoluşun temel unsurlarından biri olarak, sonsuzluk ve yaşamla bütünlük biçimde tanımlanmaktadır.

- “Nefes gibidir çünkü insanları hayata tutundurur.” (*nefes- K68*)
- “Çocuk gökyüzü gibidir. Çünkü baktıkça içine huzur dolar.” (*gökyüzü- K70*)

Kategori 9. İyileştirici ve Rahatlatıcı Güç Olarak Çocuk

Bu kategorideki metaforlar, çocuğun bireyin ruhsal ve duygusal iyiliğine katkı sağlayan bir unsur olarak algılandığını ortaya koymaktadır. İlaç metaforu, çocuğun varlığıyla teselli eden, iyileştiren ve güç veren bir etkiye sahip olduğunu vurgulamaktadır.

- “Çocuk, ilaç gibidir. Çünkü o bizi en kötü zamanda iyileştirir.” (*ilaç- K18*)

Kategori 10. Değerli Bir Hazine Olarak Çocuk

Bu başlık, çocuğun maddi ya da manevi anlamda paha biçilmez bir değer olarak görüldüğünü göstermektedir. Altın metaforu aracılığıyla çocuk, nadir bulunan, korunması ve kıymetinin bilinmesi gereken bir varlık olarak ifade edilmektedir.

- “Çocuk, altın gibidir çünkü zor bulunur ve en büyük hazinedirler.” (*altın- K45*)

Tartışma

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforları inceleyen çalışmalar değerlendirildiğinde, bu çalışmada elde edilen metafor ve kategorilerin önceki araştırmalarla benzerlik gösterdiği görülmektedir (Akgün, 2016; Ergin vd., 2013; Kuyucu vd., 2013; Özdemir vd., 2019). Mishima ve diğerleri (2010) öğretmen adaylarının çocuklara dair daha gerçekçi imajlar geliştirdiklerine yönelik bulguları, bu çalışmada elde edilen olumlu ancak idealize edilmiş metaforlarla birlikte değerlendirildiğinde, metafor analizlerinin öğretmen algılarını hem açığa çıkarmada hem de yönlendirmede işlevsel olabileceğini göstermektedir. Özdemir ve diğerleri (2019) tarafından 104 öğretmenle yürütülen ve öğretmenlerin “çocuk” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya koymayı amaçlayan çalışmada; “ağaç, ayna, çiçek, fidan, gökkuşağı, kuş, ham bir madde, kitap, su, tarla, tohum, toprak ve yıldız” gibi, bu araştırmada da karşılığı bulunan birçok metafor belirlenmiştir. Söz konusu metaforların yalnızca isimsel düzeyde değil, içerik ve anlam bakımından da benzerlik gösterdiği ifade edilebilir. Aynı çalışmada ortaya konan “bakıma/ilgiye muhtaç, bilgiyi yansıtan, çaba sarf eden, değerli bir nesne, destekle öğrenen, fırsatları değerlendiren, kendi kendine öğrenen, kendine özgü, mistik, model alan, şekil alabilen ve umut verici” gibi kategoriler de mevcut çalışmada elde edilen kategorilerle

büyük ölçüde örtüşmektedir. Benzer şekilde, Akgün (2016) tarafından 100 okul öncesi öğretmen adayının “çocuk” ve “okul öncesi öğretmeni” kavramlarına ilişkin metaforik algılarını inceleyen çalışmada da “fidan, su, ağaç, çiçek, ekilmeyi bekleyen boş bir bahçe ve kar tanesi” gibi bu çalışmada yer alan metaforlara ulaşıldığı görülmektedir. Aynı çalışmada ortaya konan “yönlendirilebilir ve işlenebilir olma, doğal ve mutluluk kaynağı olma, gelişen bir varlık olarak çocuk ve toplumun geleceği olma” gibi kategorilerin anlam bakımından bu çalışmanın bulgularıyla benzerlik taşıdığı dikkat çekmektedir. Kuyucu ve diğerleri (2013) tarafından gerçekleştirilen ve 100 okul öncesi öğretmenin “çocuk” kavramına ilişkin zihinsel imgelerinin metaforlar yoluyla analiz edildiği çalışmada da mevcut araştırmayla örtüşen birçok metafora yer verilmiştir. Bu çalışmada “ayna, çiçek, melek, ağaç, yıldız, gizli kutu/hazine, gelecek ve su” gibi metaforlar belirlenmiştir. Aynı çalışmada elde edilen “yansıtıcı olarak çocuk, gelişen bir varlık olarak çocuk, değerli bir varlık olarak çocuk, şekillendirilebilen bir hammadde olarak çocuk, saflık ve sevginin kaynağı olarak çocuk, toplumun ve geleceğin temeli olarak çocuk ve bilinmeyen, gizemli bir varlık olarak çocuk” kategorileri de mevcut çalışmada oluşturulan temalarla büyük ölçüde örtüşmektedir.

Alan yazın incelendiğinde farklı alanlarda öğrenim gören bireylerle yapılan çalışmaların da olduğu görülmektedir. Örneğin, Güngör ve Ogelman (2022) tarafından 513 çocuk gelişimi ön lisans öğrencisiyle gerçekleştirilen araştırmada, öğrencilerin “çocuk” kavramına ilişkin algıları metaforlar yoluyla incelenmiştir. Benzer şekilde Gülen ve Dönmez (2020) tarafından çocuk gelişimi programında öğrenim gören 104 öğrenciyle “çocuk” ve “çocuk gelişimi” kavramlarına ilişkin metaforların belirlenmesi amacıyla bir çalışma yürütülmüştür. Silik ve diğerleri (2021) ise 150 Rekreatyon Bölümü öğrencisinin “çocuk” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla incelemiştir. Bu çalışmalardan elde edilen bulgular incelendiğinde; ağaç, anahtar, ayna, bahçe, beyaz sayfa, cennet, kar tanesi, kitap, kuş, melek, çiçek, fidan, filiz, neşe, su, tarla, gökkuşağı, gökyüzü, gelecek, hammadde, hazine, ışık, tohum, yıldız, umut ve toprak gibi metaforların kullanıldığı görülmektedir. Bu metaforların, mevcut çalışmada elde edilen metaforlarla benzerlik gösterdiği dikkat çekmektedir. Bu bulgular doğrultusunda, alan yazındaki çalışmaların büyük çoğunluğunda öğretmenler, öğretmen adayları ve farklı disiplinlerdeki bireylerin “çocuk” kavramına yönelik metaforlarının genel olarak olumlu bir bakış açısını yansıttığı söylenebilir.

Mevcut çalışmanın bulguları özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin metaforik algılarının; ilgi, bakım, şekillendirilebilirlik, gelecek, gelişim, değerlilik, saflık, zenginlik, yansıtıcılık, eşsizlik ve tazelik gibi kategoriler etrafında şekillendiğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, öğretmen yetiştirme programlarının öğretmen adaylarının çocuk algılarını biçimlendirme sürecindeki rolü açısından da önemli ipuçları sunmaktadır.

Sonuç

Metaforlar günlük yaşamda bir kavramın daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve anlamını güçlendirmek amacıyla sıkça kullanılmaktadır. Bu çalışmada da özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla incelemek ve bu algıları kavramsal temalar altında yapılandırmak amacıyla özel eğitim öğretmeni adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin oluşturdukları metaforlar incelenmiştir. Katılımcılardan elde edilen 38 geçerli metafor ve bu metaforların gerekçeleri doğrultusunda, öğretmen adaylarının çocuklara yönelik bakış açıları analiz edilmiştir.

Elde edilen metaforların büyük çoğunluğunun çiçek, su, ayna, ışık, fidan, kitap ve altın gibi olumlu anlamlar içeren sözcüklerden oluştuğu görülmüştür. En sık kullanılan metafor “çiçek” (f=16; %17,2) olup, bu durum öğretmen adaylarının çocukları hassas ve özenle büyütülmesi gereken bireyler olarak algıladığını ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra, “su” (f=9), “ayna” (f=6), “ışık” ve “yıldız” gibi metaforlar da çocukların yaşamsal öneme sahip, yansıtıcı, umut verici ve gelişime açık varlıklar olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Metaforların gerekçeleri analiz edilerek öğretmen adaylarının çocuk algılarını yansıtan 10 temel kategori oluşturulmuştur. Bu kategorilerde çocukların ilgi, bakım ve yönlendirmeyeyle gelişen (f=37); çevresinden etkilenen ve ortama göre şekillenen (f=17); geleceği aydınlatan ve yol gösteren (f=13), hayatı anlamlandıran ve renklendiren (f=8); masumiyet ve saflık simgesi olan bireyler (f=3) olarak görüldüğü anlaşılmaktadır. Ayrıca çocukların, içsel zenginlik ve potansiyel taşıyan (f=8), yeniden başlama ve tazelenme kaynağı olan (f=3), sonsuzluk ve hayata bağlılık sunan (f=2), iyileştirici ve rahatlatıcı bir güç olarak (f=1) algılandığı; aynı zamanda değerli bir hazine olarak tanımlandığı (f=1) görülmektedir. Araştırma bulguları özel eğitim öğretmeni adaylarının çocuklara yönelik algılarının çok boyutlu, gelişime açık, hassas ve olumlu bir şekilde şekillendiğini ortaya koymaktadır. Metaforların tamamının çocuk

kavramını olumlu bir bakış açısıyla ele alması, öğretmen adaylarının çocuklara dair umut verici ve destekleyici bir tutum sergilediklerini göstermektedir. Çalışma sonunda getirilen öneriler aşağıdaki gibidir:

- 1.Öğretmen yetiştirmeyi amaçlayan programlarda metafor analizi gibi öz değerlendirme yöntemlerine daha sık yer verilerek, adayların çeşitli durumlara, kavramlara ilişkin algıları incelenebilir.
- 2.Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının çocuk kavramına ilişkin metaforlarının karşılaştırılarak, çalışma grupları arası algı farklılıkları ortaya konulabilir.
- 3.Bu çalışmanın özel eğitim öğretmeni adaylarıyla sınırlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda sahada çalışan özel eğitim öğretmenleriyle çalışmanın tekrarı sağlanabilir.

Kaynaklar

- Akman, B., Kükürtcü, S., & Tuncer, T. (2018). Erken çocukluk döneminde erken müdahaleye ilişkin metaforik algılar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(3), 539-561.
- Akgün, E. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının “çocuk” ve “okul öncesi öğretmeni” kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(4), 1652-1672.
- Aksoy, B. (2020). Öğretmen adaylarının matematik kavramına ilişkin metaforik algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 90-114.
- Altındağ-Kumaş, Ö., & Süer, S. (2020). Sınıf öğretmenlerinin özel eğitim kavramına ilişkin metaforik algıları. *Akademik Platform Eğitim ve Değişim Dergisi*, 3(2), 117-129.
- Arslan, M. M., & Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 35(171), 100-108.
- Arslan-Cansever, B., & Aslan, N. (2016). "Teacher" from the children's perspective: A study by metaphors. *Journal of Education and Learning*, 5(4), 21-33.
- Bartan, M. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının bilim insanına ilişkin metaforik algıları. *Journal of Qualitative Research in Education*, 7(2), 619-639.
- Bayrak, S. (2019). Sınıf öğretmenlerinin çocuk istismarı kavramına ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(2), 1169-1183.
- Buldu, M., & Çalışkan, N. (2021). Okul öncesi öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitimine ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 6(1), 66-79.
- Bulut, B. (2018). Üstün yetenekli öğrencilerin metaforik algılarının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1519-1542.
- Bulut, B. (2020). Öğretmen adaylarının kaynaştırma eğitimine yönelik metaforik algıları. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(22), 302-332.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi Yayınları.
- Calderhead, J. (1996). Teachers: Beliefs and knowledge. In D. C. Berliner & R. C. Calfee (Eds.), *Handbook of educational psychology* (pp. 709-725). Macmillan.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(4), 693-712.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.). Sage Publications.
- Çelik, H. C. (2021). Ortaokul öğrencilerinin matematik kavramına ilişkin metaforik algıları. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(232), 367-395.
- Çobanoğlu, N., & Gökalp, S. (2015). Öğretmen adaylarının okul yönetimine ilişkin metaforik algıları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 279-295.

- Doğan, D. (2014). Eğitim fakültesi öğrencilerinin "okul" kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(2), 177-198.
- Doğan, N. (2022). Öğretmenlerin mesleki çalışma uygulamalarına ilişkin metaforik algıları. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 61-83.
- Duran, A., & Dağlıoğlu, H. E. (2017). Öğretmenlerin üstün yetenekli öğrenci kavramına ilişkin metaforik algıları. *Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 15-32.
- Efiliti, E., Keskin, B., & Okumuş, O. (2021). Öğretmenlerin özel eğitim kavramına ilişkin metaforik algıları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(2), 376-392.
- Ergin, A., Çevik, A., & Sarıçoban, A. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının “çocuk” kavramına ilişkin metaforları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 187-208.
- Gömlüksiz, M. N., & Kan, A. Ü. (2012). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının demokrasi kavramına ilişkin metaforik algıları. *Milli Eğitim Dergisi*, 41(194), 5-24.
- Gülen, S., & Dönmez, N. B. (2020). Çocuk gelişimi öğrencilerinin "çocuk" kavramına ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(1), 15-30.
- Güngör, H., & Ogelman, H. G. (2022). Çocuk gelişimi ön lisans öğrencilerinin çocuk kavramına ilişkin metaforik algıları. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 53-73.
- Kara, M., & Bozbayındır, F. (2019). Aday öğretmenlerin okul kavramına ilişkin algıları: Bir metafor çalışması. *Anadolu Türk Eğitim Dergisi*, 1(1), 18-34.
- Koç, E. S. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen ve öğretmenlik mesleği kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 47-72.
- Kuyucu, Y., Şahin, M., & Kapıcıoğlu, M. O. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin "çocuk" kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 43-53.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications.
- Mishima, T., Takanashi, Y., & Ito, H. (2010). Changes in the images of teaching, teachers, and children expressed by student teachers before and after student teaching. *Psychological Reports*, 106(3), 805–816. <https://doi.org/10.2466/pr0.106.3.805-816>
- Morgan, G. (1998). *Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor*. Mess Yayınları.
- Nalçacı, A., & Bektaş, F. (2012). Öğretmen adaylarının okul kavramına ilişkin algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 239-258.
- Ocak, G., & Gündüz, M. (2006). Eğitim fakültesini yeni Kazanan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giriş dersini almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleği hakkındaki metaforlarının karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 293–310.
- Ornstein, A. C. (1999). Analyzing and improving teaching. In H. C. Waxman & H. J. Walberg (Eds.), *New directions for teaching practice and research* (pp. 17–61). McCutchan.

- O'Sullivan, M. (2005). Learning to teach physical education. In S. Silverman & C. Ennis (Eds.), *Student learning in physical education: Applying research to enhance instruction* (pp. 315–337). Human Kinetics.
- Örücü, D. (2014). Öğretmen adaylarının okul, okul yönetimi ve Türk eğitim sistemine yönelik metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(3), 327-358.
- Özdemir, T. Y., & Erol, Y. C. (2015). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının okul, öğretmenlik ve öğrenci kavramlarına ilişkin algıları. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(4), 215-244.
- Özdemir, B., Adıgüzel, M., & Yıldız, K. Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk kavramına ilişkin metaforik algıları. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 97(7), 104-120.
- Özdemir, T. Y., & Orhan, M. (2019). Öğretmenlerin “öğretmenlik mesleğinin imajı” hakkındaki görüşleri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(4), 824-846.
- Pajares, M. F. (1992). Teachers' beliefs and educational research: Cleaning up a messy construct. *Review of Educational Research*, 62(3), 307-332.
- Pesen, A., & Pesen, H. (2020). Özel eğitim dersi alan öğretmen adaylarının “özel eğitim” ve “özel eğitime ihtiyaç duyan birey” kavramlarına ilişkin algıları. *EKEV Akademi Dergisi*, (81), 35-60.
- Pollard, A., & Tann, S. (1997). *Reflective teaching in the primary school: A handbook for the classroom*. Cassell.
- Richardson, V. (1996). The role of attitudes and beliefs in learning to teach. In J. Sikula, T. J. Buttery & E. Guyton (Eds.), *Handbook of research on teacher education* (pp. 102-119). Macmillan.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 131-155.
- Saban, A., Koçbeker Eid, B. N., & Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi An investigation of the concept of teacher among prospective teachers through metaphor analysis. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6(2), 461–522.
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 55(55), 459-496.
- Saban, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326.
- Saban, A. (2011). Bilgisayar öğretmeni adaylarının okul ve bilgisayar öğretmeni kavramlarına ilişkin zihinsel imgeleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(1), 423–446.
- Silik, D. D., Silik, C. E., & Çetinkaya, F. Ö. (2021). Rekreasyon bölümü öğrencilerinin çocuk kavramına ilişkin metaforik algıları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 51, 325-350.
- Talas, S. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarının “kaynaştırma öğrencisi” kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Journal of International Management, Educational and Economics Perspectives*, 5(2), 34-44.
- Tannehill, D., & MacPhail, A. (2014). Teacher empowerment through engagement in a learning community in Ireland: Working across disadvantaged schools. *Professional Development in Education*, 40(2), 334-352.

- Tsangaridou, N. (2002). Enacted pedagogical content knowledge in physical education: A case study of a prospective classroom teacher. *European Physical Education Review*, 8(1), 21-36.
- Uçuş, Ş. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının ve okul öncesi öğretmeni adaylarının özel eğitime ilişkin metaforik algılarının incelenmesi. *Adıyaman University Journal of Educational Sciences*, 6(2), 360-388.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (8. bs.). Seçkin Yayıncılık.